

HALDEN
KOMMUNE

Delegeringsreglement for Halden kommune

Vedtatt av kommunestyret 08.09.2016, PS 2016/85

Med endring av 18.05.2017, PS 2017/46

Med endring av 06.12.2018, PS 2018/123

Med endring av 31.10.2019, PS 2019/94

Med endring av 14.11.2019, PS 2019/103

Med endring av 19.12.2024, PS 2024/165

Med endring av 27.03.2025, PS 2025/27

Innholdsfortegnelse

1	MÅLSETTING	5
2	FOLKEVALGTE ORGAN – ØVERSTE KOMMUNALE ORGAN	6
2.1	Kommunestyret	6
2.1.1	Sammensetning	6
2.1.2	Ansvarsområde	6
2.1.3	Særlovssaker	8
2.1.4	Saksbehandling	8
3	FORMANNSKAP, ORDFØRER OG HOVEDUTVALG	9
3.1	Formannskap	9
3.1.1	Sammensetning	9
3.1.2	Ansvarsområde	9
3.1.3	Innstillende myndighet	9
3.1.4	Beslutningsmyndighet	9
3.1.5	Saksbehandling	9
3.2	Ordfører	10
3.3	Hovedutvalgene	11
3.3.1	Ansvarsområde	11
3.3.2	Innstillende myndighet	11
3.3.3	Beslutningsmyndighet	12
3.3.4	Saksbehandling	12
3.4	Andre kommunale organer	12
3.5	Øvrige folkevalgte organer	13
3.6	Ad-hoc utvalg	13
4	DELEGERING TIL FOLKEVALGTE ORGANER	14
4.1	Generelle prinsipper	14
4.1.1	Fullmakter	14
4.1.2	Delegering	14
4.2	Formannskapet	15
4.2.1	Ansvarsområder	15
4.2.2	Innstillende myndighet	15
4.2.3	Beslutningsmyndighet	15

4.2.4	Delegering til formannskapet etter særlover	16
4.3	Folkevalgte utvalg	17
4.3.1	Hovedutvalg for plan, teknisk, landbruk, klima og miljø (HTEK)	18
4.3.2	Hovedutvalg for undervisning, oppvekst, kultur og idrett (HUOKI)	21
4.3.3	Hovedutvalg for helse, omsorg, sosialtjenester og inkludering (HHEL)	23
4.3.4	Hovedutvalg for administrasjon (HAD)	25
4.3.5	Hovedutvalg for administrasjon – arbeidsgiverdelen (HAD-ARB)	27
5	DELEGERING TIL KOMMUNEDIREKTØREN	28
5.1	Generelle regler	28
5.2	Krisefullmakter	29
5.3	Budsjett- og økonomiansvar	29
5.4	Nærmere om grenser prinsipiell – ikke prinsipiell for økonomiske disposisjoner – vilkår: dekning i årsbudsjett og økonomiplan	29
5.5	Fullmakt ihht iverksettingsansvaret	30
5.6	Personal- og organisasjonssaker	30
5.6.1	Retts- og prosessfullmakter	31
5.6.2	Anmeldelser	32
5.6.3	Underskrift på kommunens vegne	32
5.7	Delegering etter særlovgivningen som gjelder kommunale tjenester og myndighetsutøvelse	32
6	GENERELLE BESTEMMELSER OM UTØVELSE AV DELEGERT FULLMAKT	33
6.1	Generelt	33
6.2	Delegeringer internt i administrasjonen	34
6.3	Retningslinjer for utøvelse av fullmakter	34
6.4	Tilbakekalling av fullmakt i enkeltsaker	34
6.5	Omgjøringsrett	34
6.6	Unnlatelse av bruk av delegert myndighet	34
6.7	Saksbehandlingstid	34
6.8	Rapportering	35

7	KLAGEBEHANDLING	35
8	IKRAFTTREDELSE	35
9	VEDLEGG 1	36
9.1	Tekniske saker	36
9.2	Skole- og oppvekstsaker	37
9.3	Kultur- og kirkesaker	38
9.4	Helse- og sosiale tjenester	38

1 Målsetting

Målsettingen med Halden kommunes delegeringsreglement er å legge forholdene til rette for et funksjonelt kommunalt folkestyre og for effektiv tjenesteyting, forvaltning og administrasjon jf. kommunelovens (heretter forkortet koml. ved henvisninger) formål i § 1-1:

Formålet med loven er å fremme det kommunale og fylkeskommunale selvstyret og legge nødvendige rammer for det. Loven skal legge til rette for det lokale folkestyret og et sterkt og representativt lokaldemokrati med aktiv innbyggerdeltakelse.

Loven skal legge til rette for at kommuner og fylkeskommuner kan yte tjenester og drive samfunnsutvikling til beste for innbyggerne. Loven skal også legge til rette for kommunenes og fylkeskommunenes utøvelse av offentlig myndighet. Videre skal loven bidra til at kommuner og fylkeskommuner er effektive, tillitskapende og bærekraftige.

For å nå denne målsettingen er det viktig at ansvarsfordelingen mellom kommunestyret og andre politiske organer eller administrasjonen ved kommunedirektør er avklart slik at:

- Beslutningsprosessene er effektive, og at oppfølging av vedtak sikres.
- Servicen overfor publikum ivaretas.
- Myndighet er tilpasset de oppgaver og utfordringer Halden kommune står overfor.
- Det er avgjørelsesmyndighet på lavest mulig nivå, og at beslutninger kan tas så nært publikum som mulig.
- Det er tydelighet knyttet til ansvar og fullmakt, og gode rutiner for rapportering ved utøvelse av fullmakt.
- Det er likebehandling og at rettighetene til innbyggerne sikres.

2 Folkevalgte organ – øverste kommunale organ

2.1 Kommunestyret

2.1.1 Sammensetning

Kommunestyret består av 39 medlemmer.

2.1.2 Ansvarsområde

Kommunestyret er kommunens øverste organ og vedtar alle saker så langt ikke annet følger av lov eller delegeringsvedtak jf. koml. § 5-3:

Kommunestyret er det øverste organet i kommunen, og fylkestinget er det øverste organet i fylkeskommunen.

Kommunestyret treffer vedtak på vegne av kommunen, og fylkestinget treffer vedtak på vegne av fylkeskommunen, hvis ikke noe annet følger av lov.

Kommunestyret og fylkestinget kan delegerer myndighet til å treffe vedtak til andre folkevalgte organer, ordføreren eller kommunedirektøren innenfor rammene av denne loven eller annen lov.

Kommunestyret har all myndighet (residualkompetansen) som ikke spesifikt er lagt til andre kommunale organer, og hvor annet ikke følger av lov eller kommunestyrets egne delegeringsvedtak.

Kommunestyret skal behandle saker dersom en lovbestemmelse legger oppgaven til kommunestyret selv, eller sakens art gir grunn for kommunestyret til selv å beholde vedtaksmyndigheten uten **videredelegering**.

Kommunestyret skal avgjøre saker som har et klart overordnet styringsformål, blant annet:

- Kommunens politiske organisering og reglement for faste utvalg
- Fastsette arbeids- og ansvarsskillene mellom politisk og administrativt nivå, herunder utarbeide / justere reglementer og føringer for utøvelse av delegert myndighet
- Vedtekter, forskrifter og overordnede retningslinjer dersom ikke annet er spesielt bestemt
- Kommuneplan, økonomiplan, årsbudsjett og andre planer av overordnet betydning

- Vedtak om økonomiske garantier jf. koml. § 14-19, og låneopptak som ikke ligger i vedtatt budsjett.
- Ansettelse av kommunedirektør
- Saker som innebærer økonomiske konsekvenser for kommunens drifts- og investeringsbudsjett sine totalrammer jf. koml. § 14-5.
- Kjøp og salg av eiendom over kr. 10 mill. skal godkjennes av kommunestyret før salgs-/ kjøpsprosessen starter.

Alle andre saker delegeres etter koml. § 5-3 fra kommunestyret til formannskapet eller/og faste utvalg hvis ikke lov, forskrift eller kommunestyret selv har bestemt noe annet.

Kommunestyret delegerer videre til kommunedirektøren myndighet til å treffe vedtak i alle saker som ikke har prinsipiell betydning jf. koml. § 13-1, sjette ledd, hvis ikke lov, forskrift eller kommunestyret selv har bestemt noe annet.

For vedtak, avgjørelser, plikter og oppgaver pålagt kommunen i lovtekster vil det uansett gjelde at så lenge dette ikke er saker av prinsipiell betydning, så må dette alltid anses delegert til kommunedirektør, om ikke det motsatte konkret kommer frem.

Saker med delegeringsforbud i lovtekst «kommunestyret selv» eller «kommunestyret» behandles der.

Kommunestyret selv skal blant annet behandle:

- Alkoholpolitisk handlingsplan (herunder den generelle tiden for salg og skjenking).
- Fastsette høyeste antall vinmonopolutsalg, jf. alkoholloven.
- Fastsette bevillingsavgifter, jf. samme lov.
- Valg av kommunalt medlem til kirkelig fellesråd, jf. lov om Den norske kirke (kirkeloven).
- Valg av medlemmer til kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne, eldreråd og ungdomsråd jf. koml. § 5-12.
- Kommunal forskrift om motorferdsel i utmark.
- Vedtak om utskriving av eiendomsskatt i kommunen, jf. lov om eiedomsskatt til kommunane (eiedomsskattelova) § 2 m.fl.
- Helse- og omsorgstjenesteloven, jf. kap. 6. Samarbeid mellom kommuner og regionale foretak, § 6-1, plikt til å inngå samarbeidsavtale.

2.1.3 Særlovssaker

Saker etter lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven):

- Kommunal planstrategi, kommuneplan og reguleringsplan, jf. § 3-3.
- Vedtak om privat reguleringsplan som er avslått fremmet av hovedutvalget for plan, teknisk, landbruk, klima og miljø, jf. § 12-11.
- Vedtak om ekspropriasjon til gjennomføring av reguleringsplan, jf. § 16-2.
- Vedtak om ekspropriasjon uavhengig av reguleringsplan, jf. § 16-3.
- Vedtak om ekspropriasjon til vann- og avløpsanlegg, jf. § 16-4.
- Fastsetting av gebyr for behandling av diverse søknader, jf. § 33-1

Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 9:

- Generelt ansvar for brannordningen i kommunen.

Vegloven:

- Vedtak om eiendomsinngrep, jf. § 50.
- Samtykke til bompenger på privat veg m.m., jf. § 56.

2.1.4 Saksbehandling

Kommunestyret kan ved flertallsvedtak opprette, omorganisere og nedlegge utvalg, med mindre noe annen følger av kommuneloven, jf. koml. § 5-7, 5. ledd.

Det vises til øvrige deler av dette delegeringsreglementet og eget saksbehandlingsreglement.

3 Formannskap, ordfører og hovedutvalg

3.1 Formannskap

3.1.1 Sammensetning

Formannskapet har 13 medlemmer som sammen med vararepresentantene velges av kommunestyret blant dets medlemmer.

3.1.2 Ansvarsområde

Formannskapet skal behandle saker som ikke er lagt til faste utvalg eller som ikke må avgjøres av kommunestyret. Formannskapet fungerer som kommunens valgstyre.

3.1.3 Innstillende myndighet

Formannskapet innstiller i saker innenfor sitt ansvarsområde i saker hvor kommunestyret har avgjørelsesmyndighet.

3.1.4 Beslutningsmyndighet

Formannskapets beslutningsmyndighet kommer frem av kapittel 4 (delegering til folkevalgte organer).

Formannskapet har myndighet til å benytte kommuneloven § 11-8 - (hasteparagrafen) innenfor sitt ansvarsområde og ellers i alle saker med økonomiske og budsjettmessige konsekvenser.

3.1.5 Saksbehandling

Det vises til øvrige deler av dette delegeringsreglementet og eget saksbehandlingsreglement.

3.2 Ordfører

Ordførerens myndighet og oppgaver er beskrevet i kommuneloven § 6-1.

Ordfører er møteleder i kommunestyret og formannskapet.

Ordføreren representerer kommunen utad i de tilfeller der andre tillitsvalgte ikke er utpekt.

Ordføreren fordeler saker til utvalgene der det er tvil om hvilket utvalg som skal behandle saken.

Ordføreren er kommunens rettslige representant. Forkynnelser og meddelelser etter domstolsloven tas imot av ordføreren.

Ordfører underskriver på kommunens vegne. Denne myndigheten er også tildelt kommunedirektør og deles med denne jf. koml. § 6-1, annet ledd:

Ordføreren er rettslig representant for kommunen eller fylkeskommunen og underskriver på kommunens eller fylkeskommunens vegne hvis ikke myndigheten er tildelt andre.

Begge underskriver på hver sine ansvarsområder eller etter nærmere avtale dem imellom.

Ordfører har møte, tale- og forslagsrett i alle kommunale folkevalgte organer bortsett fra kontrollutvalget hvor det kun er møte- og talerett.

Ordføreren har fullmakt til ved sivile unntakstilfeller/beredskap/krise, å bruke ressurser som er i kommunens organisasjon (omfatter også kommunale foretak og heleide selskaper) eller annen innsats som er nødvendig for å begrense eller avverge skade.

Ordføreren kan også, i samråd med kommunedirektøren, disponere de økonomiske ressurser som anses nødvendig i dette arbeidet, og har i hastesaker etter koml. § 11-8 myndighet til å gjøre helt nødvendige vedtak om skadebegrensende tiltak jf. koml. § 6-1, fjerde ledd bokstav b.

Formannskapet kan selv gi ordføreren myndighet til å treffe vedtak i saker som ikke har prinsipiell betydning, hvis ikke kommunestyret har bestemt noe annet jf. koml. § 6-1, femte ledd.

Ordfører er, sammen med 2 bisittere som velges av kommunestyret, generalforsamling i kommunale aksjeselskaper.

Ordføreren skal årlig sammen med leder av Hovedutvalg for administrasjon (HAD) og en valgt representant fra opposisjonen, ha medarbeidersamtale med kommunedirektøren.

3.3 Hovedutvalgene

Hovedutvalgene er opprettet med hjemmel i koml. § 5-1, 2. ledd, bokstav d, og koml. § 5-7. Hovedutvalgene velges av kommunestyret, fortrinnsvis blant dets medlemmer og vararepresentanter. Kommunestyret velger selv leder og nestleder.

Halden kommune har tre hovedutvalg;

- Hovedutvalg for undervisning, oppvekst, kultur og idrett (11 medlemmer)
- Hovedutvalg for plan, teknisk, landbruk, klima og miljø (13 medlemmer)
- Hovedutvalg for helse, omsorg, sosialtjenester og inkludering (11 medlemmer)

Ansattrepresentant har møte- og talerett i saker som gjelder forholdet mellom kommunen som arbeidsgiver og de ansatte, jfr. koml. § 13-4, 1. ledd.

I hovedutvalg for undervisning, oppvekst, kultur og idrett har også leder av kommunalt foreldreutvalg (KFU) møte- og talerett.

3.3.1 Ansvarsområde

Det vises til kapittel 4 (delegering til folkevalgte organer).

3.3.2 Innstillende myndighet

Utvalgene innstiller til kommunestyret innenfor sitt ansvarsområde i saker hvor kommunestyret har avgjørelsesmyndighet.

I saker som gjelder kommunedelplaner avgis uttalelse til formannskapet, som innstiller til kommunestyret.

3.3.3 Beslutningsmyndighet

Utvalgenes beslutningsmyndighet kommer frem av kapittel 4 (delegering til folkevalgte organer).

Utvalgene har myndighet til å nytte kommuneloven § 11-8 (hastesaker) innenfor sitt myndighetsområde når dette ikke er saker med budsjettmessige konsekvenser, jf. myndighet som er lagt til formannskapet.

3.3.4 Saksbehandling

Det vises til øvrige deler av dette delegeringsreglementet og eget saksbehandlingsreglement.

3.4 Andre kommunale organer

Andre kommunale organer er opprettet med hjemmel i koml. § 5-2, 2. ledd.

Administrasjonsutvalget (HAD) er kommunens partssammensatte utvalg (§ 5-2, 2. ledd, bokstav a) og fungerer i henhold til koml. § 5-11. Utvalget har 7 medlemmer hvorav 5 er politikere. De øvrige er representanter fra arbeidstakerorganisasjonene. Utvalget har en arbeidsgiverdel (HAD-ARB) og når saker behandles her er kun de politiske medlemmene til stede. Bestemmelsene om ansvarsområde, myndighet og saksbehandling i kapitlet om hovedutvalgene (3.3.1, 3.3.2, 3.3.3 og 3.3.4) gjelder tilsvarende for hovedutvalg for administrasjon.

Medvirkningsorganene (koml. § 5-2, 2. ledd, bokstav e) fungerer i henhold til koml. § 5-12 og har følgende sammensetning og ansvar:

- **Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne** har 10 medlemmer hvorav 5 er politikere. De øvrige er fra ulike interesseorganisasjoner. Rådet har uttalelsesrett i saker innen rådets arbeidsområde (gjelder Hovedutvalg for helse, omsorg, sosialtjenester og inkludering samt Hovedutvalg for plan, teknisk, landbruk, klima og miljø)
- **Eldrerådet** har 9 medlemmer hvorav 6 er politikere. De øvrige er fra ulike interesseorganisasjoner. Rådet er et rådgivende organ og har uttalelsesrett om alle forslag som gjelder eldre menneskers levekår.
- **Ungdomsrådet** har 13 medlemmer hvorav ingen er politikere. Rådet har uttalelsesrett i saker innen rådets arbeidsområde til det hovedutvalg som behandler saken.

3.5 Øvrige folkevalgte organer

Kommunestyret velger særlovsnemnder kommunen har lovbestemt plikt til å ha. Her er alle medlemmer politikere:

- **Kontrollutvalg** (7 medlemmer)
- **Kommunal klagenemnd** (5 medlemmer)
- **Eiendomsskattenemnd sakkyndig** (5 medlemmer)
- **Klagenemnd for eiendomsskatt** (5 medlemmer)
- **Valgstyre** (13 medlemmer)

Disse særlovsnemndene har ofte myndighet og oppgaver direkte bestemt i loven, og utover det må anvendes de alminnelige regler i kommuneloven og kommunens reglementer så langt det passer.

Kommunestyret har i tillegg valgt å opprette følgende utvalg og nemnd utover hva som er lovbestemt:

- **Utvalg for likestilling og inkludering.** Består av 5 medlemmer hvor alle er politikere.
- **Viltnemnd.** Består av 5 medlemmer hvor alle er politikere. Nemnda er et eget folkevalgt organ med ansvar for viltloven og innlandsfiskeloven, og er ikke et underutvalg til Hovedutvalg for plan, teknisk, landbruk, klima og miljø (HTEK). Viltnemnda er underlagt de samme reglene som hovedutvalgene.

3.6 Ad-hoc utvalg

Ad-hoc utvalg kan opprettes med hjemmel i koml. § 5-1, 2. ledd, bokstav d (opprettet av kommunestyret) eller e (opprettet av et hovedutvalg). Dersom ad-hoc utvalget er opprettet av et hovedutvalg, skal dette betegnes som «arbeidsutvalg» og bestå av medlemmer som er valgt blant medlemmene av hovedutvalget, jfr. koml. § 5-7, 3. ledd.

Ad-hoc utvalg opprettes for å ivareta tids- og saksavgrensede oppgaver. Ved opprettelse av ad-hoc utvalg skal disse tildeles mandat og funksjonstid, likeledes skal det spesifiseres hvor eventuelle kostnader skal belastes.

Leder skal fortrinnsvis velges fra kommunestyrets medlemmer eller varamedlemmer.

4 Delegering til folkevalgte organer

4.1 Generelle prinsipper

4.1.1 Fullmakter

Dette reglementet omfatter alle fullmakter til folkevalgte utvalg valgt av kommunestyret og til kommunedirektøren. Kommunestyrets generelle delegering til kommunedirektøren behandles i kapittel 5.

Delegering av myndighet og oppgaver etter dette reglementet gjelder både etter kommuneloven, etter særlover og etter forskrift.

4.1.2 Delegering

All delegering fra kommunestyret til kommunedirektøren går via hovedutvalget med ansvar for aktuelt saksområde, evt. også via formannskapet særlig i mer overordnede saker som kommuneplan og økonomi jf. koml. § 5-3, 3. ledd.

Kommunedirektørens videredelegering til sin tjenestemannsadministrasjon følger den til enhver tid gjeldende hierarkiske organisasjonsstruktur vanligvis frem til enhetsledernivået, med adgang til ytterligere videredelegering der det anses forsvarlig. Videredelegering fra kommunedirektøren selv vil komme frem av en egen intern videredelegering i digital løsning (administrativt delegeringsreglement) med nærmere angitte delegeringsstier ihht. kommunestyrets vedtatte herværende delegeringsreglement fra kommunestyret via de folkevalgte organer og til kommunedirektøren.

Hvert ledd i delegeringslinjen har ansvar for å kontrollere at de underordnede ledd utøver sin myndighet i henhold til gjeldende lov og forskrift, og ellers i samsvar med vedtatt økonomiplan, årsbudsjett og retningslinjer utarbeidet av overordnet myndighetsorgan.

4.2 Formannskapet

Formannskapet opprettet ihht. kommuneloven § 5-6 og delegeres fra kommunestyret avgjørelsesmyndighet i saker:

- hvor loven åpner for adgang for delegasjon eller hvor myndigheten ikke er beholdt av kommunestyret
- hvor avgjørelsesmyndigheten ikke er delegert til annet utvalg

Formannskapet er kommunens høringsinstans i saker som ikke faglig tilligger et utvalg, og som ikke kommunestyret ber om å få seg forelagt.

Formannskapet er vedtaksorgan i sentrale avtaler som trenger politiske vedtak som ikke er delegert andre.

4.2.1 Ansvarsområder

- Økonomiplan og årsbudsjett
- Kommuneplaner – formannskapet har rollen som kommuneplanutvalg
- Informasjon om kommunens virksomhet
- Kommunens HMS/internkontrollsystem
- Kjøp, salg, inn- og utleie av strategisk fast eiendom ihht. kommunens vedtatte planer og budsjetter
- Saker om tilrettelegging for næringsutvikling som har økonomiske konsekvenser for kommunen

4.2.2 Innstillende myndighet

Formannskapet innstiller til kommunestyret i alle saker hvor ikke innstillingsmyndigheten er lagt til annet utvalg.

Formannskapet innstiller eller fremmer forslag til vedtak ovenfor kommunestyret i saker om økonomiplan, årsbudsjett, kommuneplaner og kommunedelplaner.

Saker som innebærer større økonomiske-/budsjettmessige konsekvenser, eller endrer budsjettets totalrammer skal behandles i formannskapet, som gir sin innstilling til kommunestyret.

4.2.3 Beslutningsmyndighet

Med hjemmel i kommuneloven §§ 5-3, 3. ledd og 5-6, 5. ledd gis formannskapet avgjørelsesmyndighet i alle saker som kan delegeres til faste utvalg, men hvor dette ikke er gjort, dog med unntak av saker nevnt i 2.1.2.

Formannskapet gis myndighet til å vedta tilleggsbevilgninger innenfor den ramme som kommunestyre til enhver tid fastsetter.

Formannskapet har myndighet til å treffe avgjørelser som gjelder kjøp, salg og inn- og utleie av eiendommer mellom 5 og 10 mill. uten detaljvedtak i kommunestyret om det foreligger budsjettdekning. Kjøp, salg og inn- og utleie av strategisk fast eiendom skal være ihht. kommunens vedtatte planer og budsjetter.

Om garantistilling vises til forskrift om kommunale og fylkeskommunale garantier.

Følgende begrensninger gjelder:

- Formannskapets samlede garantiramme må ikke overstige kr. 2 mill. Det settes en øvre grense for den enkelte garanti på kr. 0,5 mill. Dersom garanti må innfris, legges saken frem for kommunestyret som en sak om tilleggsbevilgning.

Formannskapet kan innvilge etableringslån som ikke er delegert til administrasjonen i henhold til eget reglement.

Formannskapet har myndighet til å nytte kommuneloven § 11-8 (hastesaker) innenfor sitt ansvarsområde og på andre utvalgs områder der saken har økonomiske/budsjettmessige konsekvenser.

Formannskapet kan, der annet ikke er bestemt i lov, i dette reglementet eller på annen måte, delegere avgjørelsesmyndighet til kommunedirektøren i saker som ikke har prinsipiell betydning.

4.2.4 Delegering til formannskapet etter særlover

Lov om erverv av vannfall, m.v. (vannfallskonsesjonsloven):

- Myndighet til å avgi uttalelse som gjelder søknader om konsesjon i henhold til lovens § 24 siste ledd, delegeres til formannskapet (dvs. alle saker som trenger konsesjon).

Plan- og bygningsloven:

- Myndighet etter § 16-8 (forsøktakst) til å kreve skjønn til fastsetting av erstatning delegeres til formannskapet.

4.3 Folkevalgte utvalg

De folkevalgte hovedutvalgene behandler saker av prinsipiell betydning innen sine områder og innstille direkte til kommunestyret.

Med hjemmel i kommuneloven § 5-7, 2. ledd gis hovedutvalgene avgjørelsesmyndighet i alle saker innenfor sine områder som ikke er delegert til formannskapet eller administrasjonen eller skal avgjøres av kommunestyret selv.

Hovedutvalgenes ansvarsområder kommer frem av punktene nedenfor, og for øvrig av hva som følger av særlover med forskrifter, av sedvane og av forvaltningslovens bestemmelser.

Hvis det oppstår tvil om hvor en sak av prinsipiell betydning skal behandles, forelegges saken ordføreren til avgjørelse.

Hovedutvalgene gis myndighet etter kommuneloven § 11-8 (Hastesaker) til å gjøre vedtak i saker innenfor sine ansvarsområder som skulle ha vært behandlet av kommunestyret når det er nødvendig at vedtak gjøres så raskt at det ikke er tid til å innkalle dette.

Dette gjelder med unntak av myndighet som er lagt til formannskapet i alle typer saker med økonomiske/budsjettmessige konsekvenser. Melding om vedtak forelegges kommunestyret i neste møte.

Som hovedregel behandles klager, som skal oversendes til ankeinstans, av det organet som har gitt avslag. Der det er tvil av prinsipiell karakter, avgjøres det av ordfører/utvalgsleder hvorvidt en eventuell klage skal behandles i dette organet.

Hovedutvalgene gis fullmakt til å delegere beslutningsmyndighet i saker av ikke-prinsipiell karakter til arbeidsutvalg for løsning av tidsbegrensede oppgaver med hjemmel i kommuneloven § 5-7, 4. ledd.

Leder av folkevalgt organ setter opp sakslisten for hvert enkelt møte. En sak skal også settes på sakslisten hvis minst 1/3-del av organets medlemmer krever det – begge deler jf. koml. § 11-3.

Leders rolle i et folkevalgt organ er å både være ledende og koordinerende. Vedkommende må sikre at utvalget fungerer effektivt og at dets arbeid er i tråd med kommunens mål og innbyggernes behov.

I folkevalgt organs tilsynsansvar for utøving av delegert myndighet ligger også at hovedutvalgsleder kan sette på sakslisten for folkevalgt behandling enhver sak under sitt organs ansvarsområde - herunder også saker tidligere vurdert til ikke å ha prinsipiell betydning delegert kommunedirektøren.

Begrunnet tvil om en sak er av prinsipiell eller ikke prinsipiell betydning skal alltid forelegges hovedutvalgsleder som vurderer om saken skal settes på sakskart, og fremlegges utvalget – jf. også dette reglementets pkt. 6.1.

Underutvalgene skal føre protokoll. Eventuelle vedtak i saker behandlet av komiteer eller underutvalg skal fattes av hovedutvalget selv.

4.3.1 Hovedutvalg for plan, teknisk, landbruk, klima og miljø (HTEK)

Hovedutvalg for plan, teknisk, landbruk, klima og miljø (HTEK) er opprettet etter kommuneloven § 5-7.

Utvalget treffer vedtak i saker av prinsipiell betydning innen sitt ansvarsområde og innstiller til kommunestyret der utvalget ikke har avgjørelsesmyndighet.

Ved tvil om hvor en sak av prinsipiell betydning skal behandles, forelegges saken ordføreren til avgjørelse.

Utvalget skal forelegges alle saker som gjelder allmenne tiltak, planer, budsjetter og tjenester som berører utvalgets ansvarsområder. Dersom avgjørelsesmyndighet ikke faller på utvalget, kan utvalget fremme forslag til vedtak med anmodninger, anbefalinger, innspill eller liknende som omhandler sitt ansvarsområde til det organet som har avgjørelsesmyndighet.

Utvalget skal uttale seg i alle prinsipielle saker om kjøp og salg av eiendom for så vidt gjelder eiendomsfaglige forhold.

Utvalget delegeres avgjørelsesmyndighet i saker

- hvor det er adgang til delegering
- hvor ansvaret ikke er beholdt av kommunestyret

Ansvarsområder

- Reguleringsplaner, byggesaker, oppmåling, kartverk og seksjonering
- Kommunedelplaner som omhandler utvalgets arbeidsområde
- Kulturminnevern
- Regional utvikling, næringsutvikling, økt sysselsetting og næringsplaner
- Kommunens eiendomsforvaltning – alle formålsbygg, og boliger hvor eiendomsforvaltning ikke er lagt til annet organ.
- Utbyggingsavtaler
- Byggherreansvaret for kommunen

- Samferdsel (veier, gater, parkering, trafikk)
- Gatenavn
- Trafikksikkerhet
- Vannforsyning, avløp og renovasjon
- Drift og vedlikehold av kommunale parker, idrettsanlegg, friområder og friluftsområder, samt skjærgårdstjenester
- Skog- og landbruk
- Konsesjonssaker
- Brann og redning
- Generelle miljø saker og klimasaker
- Drift, vedlikehold og nyanlegg i kommunal havn

Utvalget skal behandle følgende saker

- Vedtak om å legge forslag til reguleringsplan og bebyggelsesplan ut til offentlig ettersyn i store og ukurante saker skal dog gjøres av utvalget. Det samme gjelder saker om innsigelser og mekling.
- Prinsipielle saker på sitt ansvarsområde – herunder klagesaker på administrativt fattet vedtak hvor klagens behandling avdekker prinsippsspørsmål.
- Behandle klager på vedtak fattet av utvalget selv, og klager i bygge- og fradelingsaker, som omhandler dispensasjon, (pbl. kapittel 19) fra kommuneplaner, kommunedelplaner og reguleringsplaner, og klager i bygge- og fradelingsaker av mindre kurant art eller av prinsipiell betydning.
- Planer som gjelder vei, parker, friområder, vann, avløp og renovasjon
- Dispensasjonssaker i byggeforbudssonen mot sjø og vassdrag, jf. kommuneplanen kap. 8, herunder i 100-metersbeltet.
- Vedtak om tvangsmulkt og forelegg i sakstyper der man ikke har etablert en praksis. Administrasjonen behandler saker med gebyr inntil kr. 50 000 der det er etablert en praksis.
- Saker som omhandler store nærings-/forretningsbygg på over 2000 m² behandles av utvalget. Kurante saker der oppføring av næringsbygg/forretningsbygg er i tråd med arealformålet/bestemmelser i gjeldende plan(er) kan behandles administrativt. *(Politisk behandling i seg selv gir ikke anledning til å forlenge tidsfristen).*
- Byggesaker i områder med fredete bygninger og bygninger med høy verneverdi i sentrumsområder fra før 1900, jf. temakart i sentrumsplanen. Byggesaker som er kurante, og i samsvar med gjeldende planer, lov og forskrift kan behandles administrativt.

Avgjørelsesmyndighet – Videredelegering

Innenfor ansvarsområdene fattet utvalget endelig vedtak i prinsipielle saker som ikke har økonomiske/budsjettmessige konsekvenser, hvis ikke annet følger av lov.

Utvalgets myndighet i alle saker av ikke prinsipiell betydning anses videredelegert kommunedirektøren.

Dersom det er tvil omkring tolkningen/iverksetting av vedtak fattet i utvalget, skal saken sendes tilbake til utvalget for presisering.

Utvalget gis myndighet til etter egen vurdering ved behov å opprette et arbeidsutvalg, og å delegere beslutningsmyndighet i saker av ikke-prinsipiell karakter til det for løsning av tidsbegrensende oppgaver med hjemmel i kommuneloven § 5-7, 4. ledd.

Utvalget gis myndighet til å delegere beslutningsmyndighet i saker som ikke har prinsipiell betydning til utvalgsleder eller kommunedirektøren hvor annet ikke følger av lov jf. Kl § 13-1, 6 ledd.

Hastesaker

Etter kommuneloven § 11-8 gis utvalget myndighet til å fatte vedtak i saker innenfor sitt ansvarsområde og som ikke har økonomiske/budsjettmessige konsekvenser, når det er nødvendig å treffe et vedtak så raskt at det ikke er tid til å innkalle kommunestyret som skulle ha avgjort saken.

4.3.2 Hovedutvalg for undervisning, oppvekst, kultur og idrett (HUOKI)

Hovedutvalg for undervisning, oppvekst, kultur og idrett (HUOKI) er opprettet etter kommuneloven § 5-7.

Utvalget treffer vedtak i saker av prinsipiell

betydning innen sitt ansvarsområde og innstiller til kommunestyret der utvalget ikke har avgjørelsesmyndighet.

Ved tvil om hvor en sak av prinsipielle betydning skal behandles, forelegges saken ordføreren til avgjørelse.

Utvalget skal forelegges alle saker som gjelder allmenne tiltak, planer, budsjetter og tjenester som berører utvalgets ansvarsområder. Dersom avgjørelsesmyndighet ikke faller på utvalget, kan utvalget fremme forslag til vedtak med anmodninger, anbefalinger, innspill eller liknende som omhandler ansvarsområdet til det organet som har avgjørelsesmyndighet.

Utvalget delegeres avgjørelsesmyndighet i saker

- hvor det er adgang til delegering
- hvor ansvaret ikke er beholdt av kommunestyret

Ansvarsområder

- Barnehager – kommunale og private
- Grunnskoler
- Skolefritidsordninger og andre oppveksttiltak
- Forberedende opplæring for voksne/norsk og samfunnskunnskap for innvandrere
- Tjenestetilbudet i Skofabrikken; Barneverntjenesten, PPT, Helsestasjon- og skolehelsetjenesten og Tilrettelagt tilbud barnehage.
- Kulturfeltet bla.:
- Kulturskole
- Bibliotek
- Museum
- Kunstformidling og andre kulturaktiviteter
- Brygga kultursal
- Skofabrikken – kino, bibliotek og fritidsklubb
- Nærmiljøtiltak

- Idrett og friluftsliv – planer – generelle saker – kontaktpunkt Halden idrettsråd, klubber og foreninger
- Idrettsanlegg mht. daglig drift, utlån, utleie, søknader om støtte og tippemidler
- 17. mai komitéen
- Kommunedelplaner som omhandler utvalgets arbeidsområde

Avgjørelsesmyndighet - Videredelegering

Innenfor ansvarsområdene fatter utvalget endelig vedtak i prinsipielle saker som ikke har økonomiske/budsjettmessige konsekvenser, hvis ikke annet følger av lov.

Utvalgets myndighet i alle saker av ikke prinsipiell betydning anses videredelegert kommunedirektøren.

Utvalget gis myndighet til etter egen vurdering ved behov å opprette et arbeidsutvalg, og å delegere beslutningsmyndighet i saker av ikke-prinsipiell karakter til det for løsning av tidsbegrensende oppgaver med hjemmel i kommuneloven § 5-7, 4. ledd.

Utvalget gis myndighet til å delegere beslutningsmyndighet i saker som ikke har prinsipiell betydning til utvalgsleder eller kommunedirektøren hvor annet ikke følger av lov jf. Kl § 13-1, 6- ledd.

Hastesaker

Etter kommuneloven § 11-8 gis utvalget myndighet til å fatte vedtak i saker innenfor sitt ansvarsområde og som ikke har økonomiske/budsjettmessige konsekvenser, når det er nødvendig å treffe et vedtak så raskt at det ikke er tid til å innkalle kommunestyret som skulle ha avgjort saken.

4.3.3 Hovedutvalg for helse, omsorg, sosialtjenester og inkludering (HHEL)

Hovedutvalg for helse, omsorg, sosialtjenester og inkludering (HHEL) er opprettet etter kommuneloven § 5-7.

Utvalget treffer vedtak i saker av prinsipiell betydning innen sitt ansvarsområde og innstiller til kommunestyret der utvalget ikke har avgjørelsesmyndighet.

Ved tvil om hvor en sak av prinsipiell betydning skal behandles, forelegges saken ordføreren til avgjørelse.

Utvalget skal forelegges alle saker som gjelder allmenne tiltak, planer, budsjetter og tjenester som berører utvalgets ansvarsområder. Dersom avgjørelsesmyndighet ikke faller på utvalget, kan utvalget fremme forslag til vedtak med anmodninger, anbefalinger, innspill eller liknende som omhandler ansvarsområdet til det organet som har avgjørelsesmyndighet.

Utvalget delegeres avgjørelsesmyndighet i saker

- hvor det er adgang til delegering
- hvor ansvaret ikke er beholdt av kommunestyret

Ansvarsområder

- Helse- og omsorgstjenester til alle pasient- og brukergrupper, herunder personer med somatisk eller psykisk sykdom, skade eller lidelse, rusmiddelproblemer, sosiale problemer eller nedsatt funksjonsevne i alle aldersgrupper
- Folkehelsearbeid og forebyggende helse- og sosialarbeid
- Sosialt tiltaksarbeid
- Økonomiske ytelser etter lov om sosiale tjenester i NAV
- Rusforebyggende arbeid, samt å gi uttalelse i saker etter alkoholloven, herunder myndighet til å gi salgs- og skjenkebevilling samt tid for salg og skjenking i den enkelte sak og myndighet til inndragning av slik bevilling
- Integrering og mangfold
- Overordnede mål og tiltak for flyktninger, asylsøkere og innvandrere. Dette gjelder ikke tiltak som etter lov eller forskrift ligger til skole eller kultur
- Arbeids- og sysselsettingstiltak samt dagtilbud og andre velferds- og aktivitetstiltak for grupper som trenger spesielt tilrettelagte tiltak
- Smittevern
- Fastsetting av skjønnsutøvelse/regler ved beregning av egenandel for langtidsopphold på institusjon
- Kommunedelplaner som omhandler utvalgets ansvarsområde

Avgjørelsesmyndighet - Videredelegering

Innenfor ansvarsområdene fattet utvalget endelig vedtak i prinsipielle saker som ikke har økonomiske/budsjettmessige konsekvenser, hvis ikke annet følger av lov.

Utvalgets myndighet i alle saker av ikke prinsipiell betydning anses videredelegert kommunedirektøren.

Utvalget gis myndighet til etter egen vurdering ved behov å opprette et arbeidsutvalg, og å delegere beslutningsmyndighet i saker av ikke-prinsipiell karakter til det for løsning av tidsbegrensende oppgaver med hjemmel i kommuneloven § 5-7, 4. ledd.

Utvalget gis myndighet til å delegere beslutningsmyndighet i saker som ikke har prinsipiell betydning til utvalgsleder eller kommunedirektøren hvor annet ikke følger av lov jf. koml. § 13-1, 6- ledd.

Hastesaker

Etter kommuneloven § 11-8 gis utvalget myndighet til å fatte vedtak i saker innenfor sitt ansvarsområde og som ikke har økonomiske/budsjettmessige konsekvenser, når det er nødvendig å treffe et vedtak så raskt at det ikke er tid til å innkalle kommunestyret som skulle ha avgjort saken.

4.3.4 Hovedutvalg for administrasjon (HAD)

Partssammensatt utvalg for behandling av saker som gjelder forholdet mellom kommunen som arbeidsgiver og de ansatte, jf. koml. § 5-11.

Ansvarsområder

- Policy og strategier for arbeidslivsområdet herunder inkluderende arbeidsliv, likebehandling mot diskriminering og strategisk kompetanseplan
- Personstatistikk som omfatter faste ansatte og vikarer, årsverk, fravær, overtid og liknende.
- Kompetanseplan
- Kommunens arbeidsgiverpolitikk som ledelsesfilosofi, permisjons- og tilsettingsreglement, tolking av avtaler, behandlingsrutiner for varslingssaker mv. (det løpende personalansvaret for den enkelte tilsatte mht. ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og andre tjenstlige reaksjoner er lagt til kommunedirektøren alene jf. koml. § 13-1, siste avsnitt).

Innstillende myndighet

Hovedutvalg for administrasjon (HAD) avgir uttalelse til kommunestyret, formannskapet og utvalgene innenfor sitt ansvarsområde i saker hvor formannskapet eller utvalgene har avgjørelsesmyndighet eller disse innstiller til kommunestyret, herunder:

- Tilsetting av kommunedirektør (kommunestyret)
- Overordnede arbeidsgiverstrategi
- HMS/internkontrollsystemer
- Etske retningslinjer

Beslutningsmyndighet

Med hjemmel i kommuneloven § 5-11, 1. ledd gis administrasjonsutvalget beslutningsmyndighet i alle saker innen sitt område som ikke skal avgjøres av kommunestyret eller formannskapet, eller som er delegert til kommunedirektøren å avgjøre:

- Innenfor vedtatte overordnede mål for kommunens personalpolitikk å treffe vedtak om retningslinjer og tiltak på de enkelte personalpolitiske delområder (personalplanlegging, rekruttering, lønnspolitikk med mer)
- Andre saker innenfor utvalgets arbeidsområde

Utvalgets myndighet i alle saker av ikke prinsipiell betydning anses videredelegert kommunedirektøren.

Utvalget gis myndighet til å delegere beslutningsmyndighet i saker som ikke har prinsipiell betydning til utvalgsleder eller kommunedirektøren hvor annet ikke følger av lov jf. koml. § 13-1, 6- ledd.

Hastesaker

Etter kommuneloven § 11-8 gis utvalget myndighet til å fatte vedtak i saker innenfor sitt ansvarsområde og som ikke har økonomiske/budsjettmessige konsekvenser, når det er nødvendig å treffe et vedtak så raskt at det ikke er tid til å innkalle kommunestyret som skulle ha avgjort saken.

4.3.5 Hovedutvalg for administrasjon – arbeidsgiverdelen (HAD-ARB)

Hovedutvalg for administrasjon - arbeidsgiverdelen (HAD-ARB) består av de politiske utvalgte representantene i hovedutvalg for administrasjon (HAD).

Utvalget godkjenner mandat og rammer for de lokale lønnsoppgjørene.

Kommunedirektøren gis anledning til å orientere utvalget i enkeltsaker dersom utvalget ønsker dette.

HAD-ARB skal videre nedsette en komité på 3 representanter som skal forhandle lønns- og arbeidsvilkår med kommunedirektøren.

Beslutningsmyndighet

- Godkjenne eller forkaste forslag til sentrale tariffavtaler og eventuelle lokale særavtaler, evt. innstille til kommunestyret ved budsjettmessige konsekvenser uten hjemmel i vedtatt budsjett.

Utvalgets myndighet i alle saker av ikke prinsipiell betydning anses videredelegert kommunedirektøren.

Utvalget gis myndighet til å delegere beslutningsmyndighet i saker som ikke har prinsipiell betydning til utvalgsleder eller kommunedirektøren hvor annet ikke følger av lov jf. Kl § 13-1, 6- ledd.

Hastesaker

Etter kommuneloven § 11-8 gis utvalget myndighet til å fatte vedtak i saker innenfor sitt ansvarsområde og som ikke har økonomiske/budsjettmessige konsekvenser, når det er nødvendig å treffe et vedtak så raskt at det ikke er tid til å innkalle kommunestyret som skulle ha avgjort saken.

5 Delegering til kommunedirektøren

5.1 Generelle regler

Kommunedirektøren er i henhold til kommuneloven § 13-1, første og annet ledd, øverste leder for kommunens samlede administrasjon med unntak av kommunale foretak, interkommunale selskap og kommunalt heleide aksjeselskap:

Kommunestyret og fylkestinget ansetter selv en kommunedirektør, som skal være leder av kommunens og fylkeskommunens administrasjon.

Kommunedirektøren skal lede den samlede kommunale eller fylkeskommunale administrasjonen, med de unntak som følger av lov, og innenfor de instruks, retningslinjer eller pålegg kommunestyret eller fylkestinget gir.

Kommunedirektøren har fullmakt til å disponere kommunens ressurser i henhold til vedtatt budsjett og planer (disponeringsfullmakten) jf. iverksettingsansvaret i koml. 13-1, 4. ledd:

Kommunedirektøren skal påse at vedtak som treffes av folkevalgte organer, blir iverksatt uten ugrunnet opphold. Hvis kommunedirektøren blir oppmerksom på faktiske eller rettslige forhold som har sentral betydning for iverksettingen av vedtaket, skal han eller hun gjøre det folkevalgte organet oppmerksom på dette på en egnet måte.

Kommunedirektøren fremmer innstilling i alle saker som fremlegges for folkevalgte organer – kommunestyre, formannskap og utvalg jf. koml. § 5-14, der ikke annet er særlig bestemt.

Kommunestyret delegerer til kommunedirektøren myndighet til å treffe vedtak i alle saker som ikke har prinsipiell betydning jf. koml. § 13-1, sjette ledd, og som etter en konkret vurdering ikke anses å være av prinsipiell betydning/karakter, hvis ikke lov, forskrift eller kommunestyret selv har bestemt noe annet.

All delegert myndighet skal utøves i henhold til lover, forskrifter og politiske vedtak og andre retningslinjer gitt av overordnet organ og skjer innenfor budsjettets rammer og forutsetninger.

5.2 Krisefullmakter

Kommunedirektøren har fullmakt til ved sivile unntakstilfeller/beredskap/krise å bruke alle ressurser som er i kommunens organisasjon (omfatter også kommunale foretak og heleide selskaper) eller annen innsats som er nødvendig for å begrense eller avverge skade.

Kommunedirektøren kan også disponere de økonomiske ressurser som han finner nødvendig i dette arbeidet, jfr. ordføreren punkt 3.2. Straks situasjonen er avklart, skal kommunedirektøren søke å sette opp en samlet oversikt over de kostnader som er påløpt og rapportere dem til formannskapet og/eller kommunestyret.

5.3 Budsjett- og økonomiansvar

Kommunedirektøren har fullmakt til å disponere budsjettmidler innenfor de rammer som fastsettes i årsbudsjett og i tråd med de forutsetninger og føringer som kommer frem av politiske vedtak.

Kommunedirektøren har myndighet i forhold til kommunens samlede finansforvaltning, og har herunder fullmakt til å forvalte kommunens samlede innskudd og gjeld på best mulig måte, foreta finansielle plasseringer, låneopptak, refinansieringer, plassering av likviditet m.v. i tråd med vedtatt finansreglement.

På områder der det er vedtatt anbudskonkurranse og/eller eksternt kjøp av tjenester, har kommunedirektøren fullmakt til å avgjøre anbuds- og tilbudsform samt godta anbud/tilbud i henhold til dette reglementet.

Kommunedirektøren har fullmakt til å iverksette innfordring av forfalte, kommunale krav. Uerholdelige krav skal avskrives i henhold til regnskapsforskriftene og god kommunal regnskapsskikk.

Kommunedirektøren har anvisningsmyndighet for hele kommunens budsjett.

5.4 Nærmere om grenser prinsipiell – ikke prinsipiell for økonomiske disposisjoner – vilkår: dekning i årsbudsjett og økonomiplan

1. Kjøp og salg av enkelteiendommer inntil kr 5 mill. pr. eiendom
2. Inngå avtaler om leie og utleie av eiendom begrenset til årlig leiesum kr 500.000 og total leietid antall år: 5 år pr. avtale – alternativt leieavtaler med færre antall års leietid – samlet leiekostnad fra de år man er binder seg kr. 2.500.000.
3. Salg av materiell og tjenester innenfor totalt pr. enkeltsalg kr 5,0 mill.

4. Utgiftsføre pengekrav som må anses som tapt med inntil kr 500 000,- i hvert tilfelle innenfor budsjettert ramme.

5.5 Fullmakt ihht iverksettingsansvaret

Kommuneloven § 13-1, fjerde ledd:

Kommunedirektøren skal påse at vedtak som treffes av folkevalgte organer, blir iverksatt uten ugrunnet opphold.

1. Med detaljvedtak om gjennomføring i kommunestyret har kommunedirektør fullmakt til å iverksette ethvert kjøp av materiell og tjenester ihht. lov om offentlige anskaffelser så lenge kjøpet er ihht. vedtatt drifts- eller investeringsbudsjett.
2. Kommunedirektør har fullmakt til å inngå rammeavtaler om innkjøp av nødvendige varer og tjenester til kommunens løpende daglige drift eks. renholdsartikler, renholdstjenester, medisiner, drivstoff, vikarleie, el-kraft, kjøretøyer og maskiner m.m. så lenge kjøpet er ihht. vedtatt driftsbudsjett.

5.6 Personal- og organisasjonssaker

Kommuneloven § 13-1, 7.ledd lyder:

Kommunedirektøren har det løpende personalansvaret for den enkelte, inkludert ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og andre tjenstlige reaksjoner, hvis ikke noe annet er fastsatt i lov.

Kommunedirektøren skal sørge for at kommunens organisasjon til enhver tid er mest mulig hensiktsmessig organisert og gis myndighet til å gjennomføre omorganiseringer med sikte på dette innenfor de budsjett og politiske vedtak som er fattet - herunder har kommunedirektøren myndighet til å opprette og nedlegge stillinger.

Kommunedirektøren plikter etter pålagte drøftinger å orientere berørte politiske organ.

Kommunedirektøren har herunder myndighet til å:

- Opprette, inndra eller omgjøre stillinger og gjennomføre dette i tråd med Hovedavtalens bestemmelse, herunder oppsigelse.
- Beslutte normering og lønnsfastsettelse av stillinger innenfor tariffavtalens bestemmelser
- Ansette i alle stillinger.
- Forhandle lønn etter Hovedtariffavtalens kapitler 3, 4 og 5.
- Kommunedirektøren selv har fullmakt til å fatte beslutning om suspensjon, oppsigelse og avskjedigelse i henhold til arbeidsmiljølovens bestemmelser, jf. kapittel 15. Myndighet her kan ikke videredelegeres.

Kommunedirektøren er den som i arbeidsgivers sted skal lede den daglige virksomheten, jf. lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern, m.v. (arbeidsmiljøloven) og kommuneloven § 13-1, 2.ledd.

Kommunedirektøren skal selv sitte i arbeidsmiljøutvalget og utpeker de øvrige av administrasjonens arbeidsgiverrepresentanter til arbeidsmiljøutvalget, jf. arbeidsmiljøloven § 7-1 nr. 4.

Kommunedirektøren har fullmakt til å inngå avtaler om at kommunen skal utføre arbeid for andre mot betaling.

5.6.1 Retts- og prosessfullmakter

Kommunedirektøren har fullmakt til:

- Godkjenne utbetaling av erstatning i et kontraktsforhold og erstatning/oppreisning utenfor kontraktsforhold inntil kr. 250.000, beløp inntil 500.000 må godkjennes av formannskapet, og beløp over det av kommunestyret.
- Inngå rettslig og utenomrettslig forlik, herunder å vedta forelegg utferdiget mot kommunen for inntil kr. 250.000, beløp inntil 500.000 må godkjennes av formannskapet, og beløp over det av kommunestyret.
- I henhold til sitt personalansvar jf. koml. § 13-1, siste ledd å godkjenne alle forlik og avtaler i arbeidsforhold for kommunens administrativt ansatte.
- Prosessfullmakt – opptre som partsrepresentant i rettssaker hvor kommunen er part.
- I samråd med kommunens rettslige representant ordføreren å motta og forberedelse til å ta ut stevning/anke.
- Kommuneadvokat og kontorets advokater har alminnelig prosessfullmakt etter tvistelovens § 3-4 på vegne av sin part – Halden kommune.

5.6.2 Anmeldelser

Kommunedirektøren har myndighet til å kreve offentlig påtale etter straffeprosessloven og anmelde straffbare forhold.

Antatt straffbare forhold ovenfor Halden kommune skal som hovedregel og etter konkret vurdering anmeldes.

For antatte brudd på regler i særlov kommunen har plikt til å følge opp der man ikke har etablert praksis fra før fremlegges spørsmålet om anmeldelse det respektive hovedutvalg, om det ikke er et åpenbart straffbart pågående forhold som omgående må anmeldes. Anmeldelser og krav om offentlig påtale signeres enten av kommunedirektør, kommunalavdelingsdirektør eller av kommuneadvokaten.

5.6.3 Underskrift på kommunens vegne

Ordfører underskriver på kommunens vegne. Denne myndigheten er også tildelt kommunedirektør og deles med denne jf. koml. § 6-1, annet ledd:

Ordføreren er rettslig representant for kommunen eller fylkeskommunen og underskriver på kommunens eller fylkeskommunens vegne hvis ikke myndigheten er tildelt andre.

Begge underskriver hver på sine ansvarsområder, eller etter nærmere avtale dem imellom.

5.7 Delegering etter særlovgivningen som gjelder kommunale tjenester og myndighetsutøvelse

Se vedlegg 1.

Listen er ikke uttømmende. For vedtak, avgjørelser, plikter og oppgaver pålagt kommunen i lovtekster vil det uansett gjelde at så lenge dette ikke er saker av prinsipiell betydning, så må dette alltid anses delegert til kommunedirektør, om ikke det motsatte kommer frem.

6 Generelle bestemmelser om utøvelse av delegert fullmakt

6.1 Generelt

Delegering av myndighet til kommunedirektøren skjer under forutsetning av at det dreier seg om en sak som ikke anses å være av prinsipiell betydning.

Hva som er av prinsipiell betydning, må fastsettes ikke bare ut fra vedtakets karakter og konsekvenser og ut fra kommunens størrelse, men også ut fra en vurdering av i hvilken utstrekning de skjønnsmessige sidene av den aktuelle avgjørelsen må anses klarlagt gjennom politiske vedtak, instruksjer eller tidligere praksis.

En sak er prinsipiell når:

- et vedtak som bryter med den praksis som foreligger, eller går ut over de retningslinjer som måtte foreligge
- hvis tilsvarende saker ikke har vært behandlet tidligere og det vedtak som skal treffes kan danne presedens for fremtidige saker.
- hvor administrasjonen har saklig begrunnelse for å avvike fra det forvaltningsmessige likhetsprinsipp.

Kjennetegn for saker som ikke er prinsipielle:

- rutinesaker det behandles mange av,
- regelstyrte med begrenset utøving av skjønn,
- det foreligger sikker lokal praksis.

Er det tvil om hvordan en sak skal behandles, har ordføreren og kommunedirektøren ansvaret for å avklare det. Dette kan delegeres også til kontakt mellom utvalgsleder og kommunalavdelingsdirektør. Ved begrunnet tvil skal saken til politisk behandling.

All delegert myndighet utøves i henhold til lover, forskrifter og politiske vedtak og andre retningslinjer gitt av overordnet organ og skjer innenfor budsjettets rammer og forutsetninger.

All internt videredelegert myndighet fra kommunedirektøren utøves på dennes vegne og ansvar.

6.2 Delegeringer internt i administrasjonen

Rådmannen kan delegere avgjørelsesmyndighet som er gitt i dette reglementet internt i administrasjonen hvis ikke kapittel 4 (delegering til folkevalgte organer) eller andre vedtak uttrykkelig sier noe annet. Videredelegering av myndighet internt fra rådmannen skjer skriftlig.

6.3 Retningslinjer for utøvelse av fullmakter

All delegert myndighet utøves i henhold til lover, forskrifter og politiske vedtak og andre retningslinjer gitt av overordnet organ og skjer innenfor budsjettets rammer og forutsetninger.

6.4 Tilbakekalling av fullmakt i enkeltsaker

Et overordnet organ kan kreve å få seg forelagt en sak som er behandlet etter delegert fullmakt.

6.5 Omgjøringsrett

Et overordnet forvaltningsorgan kan omgjøre beslutninger som er truffet på grunnlag av delegert myndighet i samsvar med reglene i forvaltningsloven § 35.

6.6 Unnlatelse av bruk av delegert myndighet

Den som har fått delegert myndighet, kan overlate til det overordnede organ å fatte vedtak i spesielle tilfelle dersom det foreligger saklig grunn.

6.7 Saksbehandlingstid

Saker skal behandles så raskt som mulig og uten ugrunnet opphold. Det skal også tilstrebes kort saksbehandlingstid i klagesaker. Dette gjelder ikke minst i klagesaker fra enkeltpersoner etter særlovene for å unngå en forverret livssituasjon i påvente av avgjørelse.

Dersom dette ikke kan skje raskt, skal foreløpig svar gis umiddelbart, jf. forvaltningsloven § 11a.

6.8 Rapportering

Overordnet organ eller administrativ leder kan be om orientering om vedtak som er fattet i henhold til delegert myndighet.

7 Klagebehandling

Klager på enkeltvedtak blir behandlet i tråd med bestemmelsene i forvaltningslovens kap. VI.

Når kommunen mottar klage på enkeltvedtak delegert til administrasjonen og gjort av administrasjonen, behandles klagen på nytt av den som underinstans, og om påklaget vedtak opprettholdes oversendes klagen direkte til Statsforvalter eller annet klageorgan som er klageinstans.

Det må vurderes i hver enkelt sak om administrativt vedtak i vurdert ikke-prinsipiell sak gjennom en begrunnet klage går over til å være prinsipiell og derfor må fremlegges folkevalgt organ – vanligvis hovedutvalget med ansvar for saksområdet.

Nærmeste overordnede organ kan også kreve seg fremlagt enkeltsaker eller typer klagesaker de ønsker å se nærmere på, eller anser som prinsipielle.

Enkeltvedtak gjort av folkevalgt organ må fremlegges på nytt i samme organ jf. fvl. § 33.

Unntak for Hovedutvalg for plan, teknisk, landbruk, klima og miljø (HTEK):

Utvalget HTEK behandler klager på vedtak fattet av utvalget selv, og klager i bygge- og fradelingsaker, som omhandler dispensasjon, (pbl. kapittel 19) fra kommuneplaner, kommunedelplaner og reguleringsplaner, og klager i bygge- og fradelingsaker av mindre kurant art eller av prinsipiell betydning.

8 Ikrafttredelse

Reglementet trer i kraft umiddelbart og erstatter tidligere vedtatt reglement for Halden kommune.

9 Vedlegg 1

Innenfor de budsjettrammer som til enhver tid er avsatt til formålet, gjeldende lovverk og eventuelle føringer i lokale politiske vedtak, delegeres myndighet til å treffe avgjørelser til kommunedirektøren i alle saker som ikke har prinsipiell betydning i henhold til følgende lover, forskrifter, vedtekter m.v. der myndigheten er lagt til kommunen.

Listen under er ikke uttømmende. For vedtak, avgjørelser, plikter og oppgaver pålagt kommunen i lovtekster vil det uansett gjelde at så lenge dette ikke er saker av prinsipiell betydning, så må dette alltid anses delegert til kommunedirektør, om ikke det motsatte konkret fremkommer.

9.1 Tekniske saker

- Vegloven med unntak av §§ 5 - vegstatus, 6 – vedtak om bygging av offentlig veg, 50 – vedtak om eiendomsinngrep og 56 – bompenger
- Lov om vegtrafikk (vegtrafikkloven) med tilhørende forskrifter
 - Skiltforskriftene
 - Forskrift om offentlig parkeringsregulering og parkeringsgebyr
 - Forskrift om parkering for forflytningshemmede
 - Lokale vedtekter
- Lov om kommunale vass- og kloakkavgifter(vass- og kloakkavgiftslova) med unntak av klagesaker
 - Forskrift om kommunale vann- og avgifts gebyrer
 - Forskrift om kommunale vann- og kloakkgebyrer
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
 - Forurensningsforskriften
 - Avfallsforskriften
 - Forskrift om utslipp av avløpsvann fra mindre avløpsanlegg i Halden kommune (lokal forskrift)
 - Forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav.
- Lov om eiendomsregistrering
 - Gatenavn
 - Klagesaker

- Lov om eierseksjoner (eierseksjonsloven) med unntak av klagesaker
- Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) kap. 11.1.7 om å gi uttalelse om fritak for bygging av tilfluktsrom.
- Plan- og bygningsloven og tilhørende forskrifter.
Presisering: Dette gjelder også behandling av klage og vedtak om avslag med unntak av Plan- og bygningslovens §§ 12-10 og 12-11 om å legge forslag til reguleringsplan og bebyggelsesplan ut til offentlig ettersyn i store og ukurante saker.
- Lov om friluftsliv (friluftsloven)
- Lov om jord (jordlova) med forskrifter
- Lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom mv. Forskrift om midler til byggeutvikling – tildeling på fylkesnivå
- Forskrift om floghavre § 7
- Lov om skogbruk (skogbrukslova) med forskrifter
- Naturmangfoldloven
- Viltloven
- Lov om motorisert ferdsel i utmark og vassdrag
- Lakse- og innlandsfiskloven
- Kulturminneloven
- Vannressursloven
- Gjerdeloven (Grannegjerdelova)

9.2 Skole- og oppvekstsaker

- Barnehageloven
 - Kap. III Godkjenningsplikt og oppgavefordeling er kommunens ansvar (jf. § 8)
 - Kap. IV Barnehagemyndighetens generelle oppgaver mv
 - § 11 Familiebarnehager – godkjenning
 - § 12 Samordnet opptak i kommunale barnehager
 - § 12a Rett til plass i barnehage
 - § 13 Prioritet ved opptak

- § 14 Kommunalt tilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager
- § 16 Tilsyn
- Kap. V Personalet
 - § 17, 3. ledd Styrer, dispensasjon fra utdanningskravet for styrer
 - § 18 3. ledd Barnehagers øvrige personale, disp. fra utdanningskrav

Endringer i eller utvidelse av eksisterende barnehager. Opptak av barn i barnehage eiet og drevet av kommunen.

- Opplæringslova med forskrifter (Ny lov 2024)
Delegeres etter samme prinsipper som tidligere.

9.3 Kultur- og kirkesaker

- Søknader om tilskudd til kulturelle formål inntil kr. 25.000 innenfor de rammer som er vedtatt.
- Bruk av lokaler, fritidshus, idrettsanlegg m.v.
- Tilskott til organisasjoner og institusjoner etter prinsipper som er fastlagt i voksenopplæringsloven § 5 pkt. 3.
- Lov om film/video – adgang til å gi og trekke tilbake konsesjon til framvisning.
- Fordele kommunalt tilskudd etter Lov om tros- og livssynssamfunn
- Vedta /innkreve erstatning for tap og for sent innleverte av utlånte bøker/enheter.

9.4 Helse- og sosiale tjenester

- Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen
- Pasient- og brukerrettighetsloven
 - § 2-1 a Rett til nødvendig hjelp fra kommunens helse- og omsorgstjeneste
 - § 2-1 c Pasientrettigheter i fastlegeordningen
 - § 2-5 Rett til individuell plan
 - § 2-8 Tiltak ved særlig tyngende omsorgsoppgaver

- Helse- og omsorgstjenesteloven
 - Kap 7 Individuell plan, koordinator og koordinerende enhet
 - Kap 9 Rettssikkerhet ved bruk av makt og tvang overfor enkelte personer med utviklingshemming
 - Kap 8 Undervisning, praktisk opplæring, utdanning og forskning
 - Kap 10 Tvangstiltak overfor rusmiddelavhengige
 - Kap 11 Finansiering og egenbetaling
 - Kap 12 Forskjellige bestemmelser. § 12-2 Legefordeling i kommunenes helse- og omsorgstjeneste § 12-4 Særlige bestemmelser ved opphold i institusjon.
- Helsepersonelloven
 - Kap 3 Krav til organisering av virksomhet
- Folkehelseloven
 - Kap 2 Kommunens ansvar
 - Kap 3 Miljørettet helsevern
 - Kap 6 Samarbeid, beredskap, internkontroll, tilsyn m.m.
- Gravferdsloven
 - § 9 Hvem som sørger for gravferden
- Krisesenterlova
- Andre saker
 - Tildeling av fylkeskommunal transportstøtte for funksjonshemmede i tråd med retningslinjer for slik støtte.
 - Husbankens tilskudd- og låneordninger i henhold til vedtatte retningslinjer.
 - Tildeling av andre tilgjengelige tjenester og ytelser som ikke direkte fremgår av lov, men som er lokalt vedtatte tjenester så langt disse er mulige innenfor budsjettets rammer og søkeren har behov for dem eller de kan erstatte andre tjenester søkeren eventuelt kunne ha rettskrav på.
- Vilkår, refusjon, egenbetaling m.v.

Myndighet i forhold til søknad på tjenester og ytelser m.v. innebærer rett til å treffe vedtak når det gjelder å innvilge søknaden helt eller delvis, til å avslå og til å treffe vedtak om at tjenester og ytelser helt eller delvis skal opphøre eller endres.

Det innebærer også rett til å stille eventuelle vilkår for hjelpen i henhold til lovverket, tilsvarende rett til å kreve refusjon i andre ytelser og rett til å kreve egenbetaling for varer, tjenester og ytelser av ulike slag i tråd med lov, forskrift og politiske vedtak om egenbetaling. Dette gjelder også myndighet til å fastsette og innkreve betaling ved opphold på institusjon i tråd med forskrift og lokale vedtak.

- Tobakkskadeloven
Tilsyn med og dispensasjon fra reglene om røykfrie lokaler.
- Serveringsloven
 - Kap. 2 Tillatelse til å etablere serveringssted
 - Kap. 3 Krav til drift av serveringssted
 - Kap. 4 Midlertidig stenging av serveringssted, suspensjon, tilbakekalling av bevilling og straff

